BAĞIMSIZ TÜRKİYE

Sayı : 33 /250 Krş. / Siyasi Gazete / 9.10.1977

DİSK'DE «GELİŞMELER»

RAKİP SAYDIĞIN SOSYALİST GRUPLARI TÜRLÜ YAKIŞTIRMALARLA TASFİYE ETMEK VE CHP'Lİ SENDİKA LİDERLERİNİ DİSK İÇİNDE EGEMEN KILMAK VE SONUNDA SAĞIN TÜM SOLU TASFİYE EDEBİLECEĞİ KOŞULLARI YARATMAK İŞÇİ SINIFINA İHANETTİR.

Her sosyalist, her demokrat DİSK'deki son gelişmeleri dikkatle izlemek ve bunlardan gereken dersleri çıkarmak zorundadır. DİSK kurulduğundan bugüne dek genellikle, Türk-İş'e oranla ilerici, ulusal ve demokratik bir çizgiyi izleyen, dürüst sendikacılığın temsilcisi bir işçi konfederasyonu niteliğini taşıdı. Bu niteliği ile demokratik güçler safında önemli bir yer tuttu. DİSK bu bakımdan işçi sınıfı içinde bilinçlenmenin meslek örgütlenmesi alanında bir görüntüsüydü. Onun için DİSK'de olanlar, yalnızca bu örgütün üyelerini değil tüm devrimcileri, tüm gerçek demokratları ilgilendirir. DİSK Genel Başkanı, son İzmir konuşmasında, «DİSK'e kimse karışmasın» diyor. Elbette ki DİSK'in iç sorunları herkesten önce bu örgütü yaratmış olan ve yaşamasını sağlayan işçilerin sorunudur. Ama Türkiye sosyalist hareketi içinde bir sağcı fraksiyon tepeden inme yöntemlerle, sendika içi demokrasiyi çiğneyerek örgütün başına çöreklenmeye kalkarsa, bu yalnız DİSK'li işçilerin değil, işçi sınıfı davasını benimsemiş olan herkesin meselesidir.

Biz, bu anlayışla DİSK'de son gelişmeler üzerinde duracağız. Olan nedir? Olan, sosyalist hareket içinde bir sağ akımı temsil etmekle birlikte gene de CHP'nin solunda yer alan bir grubun çoğunluğu CHP'li olan sendika liderleri tarafından etkisiz kılınması, hiç değilse hizaya getirilmesi hareketidir.

Bütün gürültü UDC önerisi üzerine kopuyor. UDC önerisi, bir fraksiyonun tekelinde kalmamak şartıyla olumlu, devrimci bir öneridir. Başından beri Milli Demokratik Devrimi savunmuş bir hareket olarak biz UDC'ye karşı olamayız. Elbette ki Türkiye'de her halkçı cepheleşme ulusal ve demokratik hedeflere yönelik olacaktır. Ve şu anda da DİSK içinde UDC'ye karşı çıkış genellikle sağdan gelmektedir.

(Devamı 3. Sayfada)

BAĞIMSIZ TÜRKİYE

Siyasi Gazete

Sahibi :
M. Lütfi KIYICI

Yazı İşleri Md. :
Süleyman ASLAN

Yönetim yeri
Ticarethane Sokak No: 12/7 A.
Cağaloğlu - İstanbul

Dizgi - Baskı :
MURAT MATBASI
Koll. Şrt.

Abone Şartları
Yurt içi - yıllık 120 lira 6 aylık 60 lira
Yurt dışı iki katıdır.

SON BASKI TARİHİ
7.10.1977

İÇİNDEKİLER

DİSK'DE «GELİŞMELER» 1
DİSK GÖNEN TOPLANTISI 4
SAĞ OPORTÜNİZMİN BİR MARİFETİ DAHA 6
CHP KÜÇÜK KURULTAYI 7
GENE DEMOKRATİK DEVRİMİN NİTELİĞİ ÜZERİNE 8
PROGRAMDAN : TOPRAK REFOMU 10
ETYOPYA - SOMALİ ÇATIŞMASI : ÇATIŞMANIN TARİHSEL KÖKENLERİ 12
AVRUPA KOMÜNİZMİN NİTELİĞİ 14
KARŞILIKLI - BAĞIMSIZLIK VE«BAĞIMSIZ TÜRKİYE» ... 16

SELÂM!

«Bağımsız Türkiye» yazı kuruluna, tüm partili arkadaşlara selâm.

Geçenlerde Sarayköy'de «pamuk taban fiyatını protesto mitingi ve yürüyüşü» yapıldı. Biz Sarayköylü bir grup devrimci olarak «Bağımsız Türkiye» okuyucu köşesinden tüm ilerici, yurt sever devrimcilere seslenmeyi görev bildik.

2. MC eskisinden daha yoğun baskı ve sömürüsünü sürdürme çabasında. Pamuk üreticilerini daha da yoksulluğa itecek olan ve yalancı meme gibi pamuğa verilen 10.75 kuruşluk taban fiyatı, 2. MC'nin halkın aleyhine bir avuç işbirlikçinin çıkarı doğrultusunda aldığı kararlardan bir tanesi, diğerleri gibi.

İşte Sarayköylüler bu taban fiyatını protesto etmek için karar almışlar, çevre köylerden gelenlerle beraber büyük bir kitle halinde «Tariş'e» yürümüşler ve siyah bir çelenk koymuşlardır. Yapılan konuşmalarda 2. MC ve ülkemizin emperyalist sistem için de sömürülmesi durumlarına değinilmiştir. Bu yürüyüşte, hedef şaşırtan sloganlar atılmamış, yürüyüşçüler hep beraber, «Bağımsız Türkiye, Kahrolsun Faşizm, Kahrolsun Emperyalizm, Pamuk Sömürüsüne Son» gibi sloganlar kullanmıştır.

Ayağı Türkiye topraklarına basan, yaratıcı tutumda olan ve Türkiye devriminin çıkarlarını ve sorumluluğunu taşıyan devrimcilerin aldığı önlemlerle eylem provokasyona kapalı tutulmuştur. İşbirlikçilerin yaratmak istedikleri «Maocu - Leninci» çatışması imajı yıkılmıştır. Bugün Pekincilerin savunduğu, «propaganda ve ajitasyonda serbestlik, eylemde birlik» aslında anarşist bir ilkedir. Eylemin ve kazanacağı siyasi içeriğin sapmasına ve en önemlisi de provokatörlerin rahatça eylemi sabote etmelerine yarayan bir ilkedir. Bunun kime yaradığı bunca deneyden sonra iyice anlaşılmıştır.

Sarayköy'den
Bir Grup Devrimci

ARKADAŞLAR!

İkinci Faşist Cephe'nin alabildiğine azgınlaştığı, düzenin üniformalı ve sivil vurucu güçlerinin iyice şımardığı bu günlerde daha güçlü olabilmemiz için bir lik ve militanca tutum şarttır.

Türk - İş yönetimi, genel grev çağrısının ardından CHP - AP ortaklığını önerdi. Bu, işbirlikçilerin ve feodal kalıntıların arzularıdır. Böyle bir çağrıdan sonra yasak savmak gibi bir tutumla; K. Türkler tarafından U. D.C. çağrısı yapıldı. Ancak tüm yurtsever - demokratik güçlerin birleşmesiyle sağlanabilecek bu cephe şu günlerde gerçekleşeceğe benzememektedir. DİSK'teki sendika ağalarının ve bazı dezi demokratik kuruluşların yönetimini ele geçiren 40 yıllık mücadele kaçkınının çömezlerinin; «Tek devrimci biziz, bizim dışımızdaki herkes ya goşisttir ya da Maocu» tutumu bu çağrıyı baltamaktadır. DİSK'in günlük gazetesi Politika'da (28.8.1977 tarihli) U.D.C. konusunda CHP'nin tutumu eleştiriliyor ve ardından kendileri dışındaki devrimci çevrelere yeni küfürler yağdırılıyor. U.D.C. çağrısı yinelenirken «Halkımızın kurtuluşunu Barış - Toplumsal İlerleme - Sosyalizm doğrultusundaki mücadele de olacağına inananlar birleşin» anlamın da sözler yer alıyor.

Dileğimiz FAŞİZME KARŞI DİRENİŞ CEPHESİ'nin bir an önce kurulması ve işlerliğinin sağlanmasıdır. Ancak en geniş yurt sever - demokratik tabana dayandırılacak bu cepheyi doğru hedeflere yönlendirebilmek için en doğru siyasetin insiyatifi elinde bulundurması gerekmektedir. İnsiyatif elbetteki en fazla çalışanındır. En iyi şekilde çalışabilmemiz için örgüt disiplini ile eğitilmemiz şarttır. Biz BAĞIMSIZ TÜRKİYE okurları olarak siyasetimizin propagandasını en iyi şekilde yapmalı ve örgütümüzle (T.E.P.) sürekli ilişkide bulunmalıyız. Bu sayede FAŞİZME KARŞI DİRENİŞ CEPHESİ'nde başlatılacak yeni mücadelemiz yarınların mücadelesi olabilir.

Muğla'dan Bir Emekçi

BAŞYAZI:

EN ÇOK KORKTUKLARI

Faşist cephenin ve onun arkasında duran A.B.D emperyalistlerinin çok korktukları şey tüm demokratik güçlerin anti-emperyalist anti-faşist saf birliğidir.

1960'ların sonlarında anti-emperyalist, anti-faşist devrimci hareket büyük boyutlara ulaşmıştı. Saflarda birlik hakimdi dost belli idi düşman belli. Türkiye gerçeklerine ters düşen bir parlementerizme saplanmış TİP yönetimi bile emperyalist düşmanın saptanmasında solundakilerden pek farklı içinde değildi. Mesleki istemlerle başlayan 15-16 Haziran işçi hareketi kısa anda politik bir nitelik kazanmış anti-emperyalist, demokratik bir şahlanışa dönüşmüştü yığınların büyük bir coşku ile haykırdıkları «Bağımsız Türkiye» sloganlarının açık bir anlamı vardı. Mücadelenin hedefi belli idi. Mücadele emperyalizme, özellikle Amerikan emperyalizmine karşı ve tüm demokratik yurtsever çevreler eyleme çağırılıyordu. İşte bu koşullarda (daha 1970 de) egemen güçler bu hareketi parçalamaya karar verdiler. 12 martın hazırlığına çok önceleri başlandı. Devrimci safları bölme taktiği ustalıkla uygulandı. Elbette ki bu konuda sol'un da büyük hataları oldu. Sol sekter lafazanlık 12 Mart öncesinde geçerli bir tutum haline gelebildi. Bunun devrimci safları bölmek demek olduğu bilincine varılamadı. Ama egemen güçler bunu biliyorlardı, türlü yöntemlerle sekterliği kışkırttılar. Kısacası oyuna gelindi. Sonuçta da o bildiğimiz açık faşizm, işkencesi, kontr-gerillası, sıkı yönetim mahkemeleri, idam sehbalarıyla, insan avlarıyla Türkiye toplumunun başına çöreklendi.

12 Mart döneminde, en önemli davalarda MİLLİ DEMOKRATİK DEVRİM tezlerinin hedef alınması bir raslantı değildir. MİLLİ DEMOKRATİK DEVRİM dostu düşmanı açık olarak belirleyen bir stratejidir. Hedef emperyalizm ve işbirlikçileridir. Ve emperyalizm 12 Martla tepkisini göstermiştir. Deniz, Yusuf, Hüseyin'in idamları ile, insan avları ile, işkencelerle zindanlarla 6. Filosunun Türkiye sularından kovan hareketlerin öcünü almıştır. 12 Marttan önce faşist cephe yılgınlık, bozgun içinde idi. «Devrimciler geliyor» dendimi onlar paniğe kapılırdı, anti-emperyalist hareket karşı güçleri önüne katıp kovalardı. 12 Martta ve sonrasında egemen güçler durumu tersine çevirmeye büyük çaba gösterdiler ve 6-7 yıllık süre içinde bunu bir ölçüde başardılar da. Bu gün Türkiye solunda bölünmüşlük, keşmekeş egemendir. Bu belirgin özelliğiyle hedef şaşırtmaca anlamını taşıyan ve gerçek mücadeleden kaçış niteliğine bürünen bu hizipler arası kıyasıya atışmayı, biz açık faşizmin yarattığı yılgınlığın bir sonucu saymaktayız.

Örneğin: bugün Pekinci dediğimiz 12 Mart öncesinde Milli Demokratik Devrimi savunan başçelişkiyi Amerikan emperyalizmiyle Türkiye halkı arasında gören gurup, 12 Mart yılgınlığı içinde, Milli Demokratik Devrimin «milli» değil «demokratik» yanının ağır bastığını, devrimci mücadelede baş hedefin ABD emperyalizmiyle onun işbirlikçisi sermaye değil, toprak ağaları olduğu tezini savunmuşlardır. Bugün ise bunlar daha ileri gittiler. 76'dan buyana açıkça NATO'cu ve AET ci kesilmişler. Geçerken belirtelim ki, tezlerini daha da geliştirerek yazılarını sosyalizmin ustalarından metafizik ve doğmatik bir biçimde yaptıkları aktarmalarla süslemeleri, sol lafazanlıkta mangalda kül bırakmaz görünmeleri ancak teorik düzeyi düşük ya da sınıf kökenleri bakımından bu cinsten şöven propagandaya kulak vermeye yatkın bazı çevreleri etkileyebilir.

Başka bir hedef şaşırtma, gene metafizik bir yöntemle, ustalardan aktarmalara dayanarak Türkiye halkının karşısındaki baş emperyalisti ve onun Türkiye'deki hegomanyasını maskelemek, egemen güç sermayenin işbirlikçi niteliğini gözlerden gizlemek biçiminde karşımıza çıkmaktadır. Bu da 12 mart yılgınlığının bir sonucudur. Bunlar Milli Demokratik Devrim stratejisini savunanların anti-kapitalist mücadeleyi küçümsedikleri, sosyalizm lafını yasakladıkları iddiasındadırlar. Tam tersine sosyalizme yönelik mücadeleyi önemsemek sabah akşam sosyalizmi ağzından düşürmemekle, olmaz, bu mücadelenin koşullarını hazırlamakla olur. Mücadele elbetteki sosyalizm doğrultusundadır, ama güncel savaşın niteliğini vurgulamak en basit bir mücadele kuralıdır.

Biz her zaman söyledik gene de söylüyoruz, emperyalizm politik, ekonomik, ideolojik unsurları ve de uzantılarıyla ülkene çöreklenmişken sosyalizmi egemen güçler kurdurtmaz sana, önce onu defetmen gerekir. Ve bu mücadeleye katılması gereken güçlerin bir kesimini safdışı etmek, işi yokuşa sürmektir. Tüm ulusal güçlerin eksiksiz katılacağı bir mücadelenin stratejisine, Milli Demokratik Devrim stratejisine karşı çıkanlar, niyetleri ne olursa olsun, bu ulusal, demokratik (anti emperyalist-anti faşist) cephe birliğini, baltalamışlardır.

Ve halen de baltalamaktadırlar.

Oysa düşmanın bu çok korktuğu şey, hedefi açık seçik ABD emperyalizmi ve işbirlikçileri olan ve tüm demokratik güçleri birleştiren bir strateji çevresinde birleşmemizdir. Saptırılmamış anlamıyla «Bağımsız Türkiye» sloganının tüm yurtseverleri birleştiren bir slogan olmasıdır. Korktukları şey 12 Mart açık faşizmi ile elde ettikleri mevzilerin yeniden devrimcilerin eline geçmesidir.

Evet, onların korktukları şey buysa, gerçek devrimciler olarak, gerçek yurtseverler olarak, bize düşen görev, korktuklarını başlarına getirmektir. Başta ABD emperyalizmi olmak üzere emperyalizme karşı, onun işbirlikçisi kapitalistlere ve toprak ağalarına karşı, istisnasız tüm ulusal demokratik güçlerin saf birliğini gerçekleştirmektir. Bize düşen, buna ancak toplumda en devrimci güç olan işçi sınıfının önayak olabileceğini bilmek, ve bu sınıfın tarihsel görevini yerine getirebilmesi için gerekli siyasi ve mesleki örgütlenme eylemini militanca başarmaktır.

Bay Clifford Neden Geldi?

Bay Clark Clifford geldi. Hoş geldi sefalar getirdi diyemiyeceğiz. Clifford gibiler gittikleri sömürülen ülkelere sefalar getirmezler. Bay Clifford emperyalist dünyanın jandarması ABD'nin, bu baş emperyalist ülkenin başkanının temsilcisi olarak gelmiştir. Görevi Kıbrıs konusunda Yunanistan'la Türkiye arasında arabuluculuk yapmaktır. Bay Clifford için Kıbrıs konusu yeni bir şey değildir. 1964'de Grivas'ın faşist örgütü katliamlar düzenlediği sırada Clifford o dönemin ABD başkanı Johonson'un Ortadoğu sorunlarında danışmanıydı. Ola ki Johonson'un o sırada İnönü'ye yazmış olduğu ünlü hakaret mektubunun kaleme alınmasında onun da katkıları olmuştur. Ola ki Amerikan 6. Filosunun Kıbrıs'a yakın sularda Türkiye'yi tehdit edercesine manevralar yapmasını sağlayanlardandır bay Clifford.

Evet böyle bir adamı göndermiştir ABD emperyalizmi. Türkiye ile Yunanistan'ın arasını bulsun diye. Amerikan arabulucuları ilginç kişilerdir. Bunlar çatışma durumunda olan küçük ülkelerin arasını bulmasına bulurlar. Ama sonunda her zaman ABD emperyalizmi ve onun işbirlikçileri kârlı çıkar ve küçük ülkelerin halkları zararlı çıkar. Pek yakın bir geçmişte bir başka Amerikan arabulucusu, bay Kissinger, Ortadoğu'da mekik dokuyordu. Sonuç Lübnan'da Filistin ulusal kurtuluş hareketinin ve Lübnan'ın devrimci güçlerinin kanlı savaşlar sonunda yenilgilere uğramaları oldu. Sonuç Tel-Zaatar katliamı oldu. Sonuç, hiç değilse şimdilik Ortadoğu'nun arap ülkelerinde ilerici güçlerin gerilemesi, emperyalizmin ve siyonizmin ilerlemesi oldu.

Bay Clifford, arabulucu sıfatıyla, Ankara'da MC iktidarının kodamanlarına nasıl bir çözüm önermiştir? Bunu ayrıntılarıyla bilemeyiz. Ancak şimdiden kesinlikle bildiğimiz bir şey var: Amerikan arabulucusunun çabaları iki amaca yönelik tir. Birinci Yunan kamu oyunun baskısı altında bulunan Karamanlis hükümetini zor durumlara itmemek, ve dolayısıyla Amerikan politikasında önemli bir etken olan Yunan lobisini, hiç değilse bir ölçüde, tatmin etmek, bu amaçla Türkiye'den mümkün olduğu kadar çok taviz koparmak, öte yandan, ABD emperyalizminin bu günün koşullarında en elverişli iktidar saydığı Ankara'daki hükümeti de kollayarak koparılacak olan tavizleri mümkün olduğu kadar şekere bulayarak Türkiye kamuoyuna yutturmak. Ve doğalki ABD emperyalizmi önerdiği bütün çözümlerde kendi emperyalist çıkarlarını ön planda tutacaktır. Doğalki ABD emperyalizmi önerdiği çözümlere ağırlık kazandırmak için silah ambargosundan 6. Filosuna kadar, iktisadi baskılara kadar, tehditlere kadar varan türlü yöntemlere başvurmaktan geri kalmayacaktır.

Kapalı kapılar ardında emperyalizm ve işbirlikçileri Türkiye ve Yunanistan halklarına karşı tertipler hazırlaya dursunlar, biz şu gerçeği her iki ülkenin emekçi halklarına açıklamakla yükümlüyüz: Kıbrıs sorunu hem Türkiye, hem Yunanistan, hem Kıbrıs halklarının çıkarlarına uygun olarak ancak ABD emperyalizminin doğu Akdeniz'den kovulmasıyla ve Türkiye, Yunanistan, Kıbrıs halklarının gerçek temsilcisi iktidarların başbaşa vermesiyle çözümlenebilir. Bölgedeki Arap halkların kaderi de buna bağlıdır. Tüm yabancı askeri birlik, üs ve danışmanlardan arınmış tam bağımsız ve gerçekten demokratik Kıbrıs cumhuriyeti, hem Türk'lerin hem Rum'ların eşit ve özgür Kıbrıs vatandaşları olarak kardeşçe yaşayabilecekleri böyle bir toplum ancak bu yoldan kurulabilir. Bu da ne Demirel'lerin, ne Karamanlis'lerin, ne Denktaş'ların ne Makarios'ların yapacağı iş değildir.

Ekiz Direnişi 6. Ayını Doldurdu

İzmir'de Çamdibi semtinde 253 işçinin çalıştığı bir fabrika var. Adı: Ekiz Zeytinyağı ve Sabun Fabrikası. Bu fabrika 9 aydır üretim yapmıyor. Bu fabrika şu anda Türkiye işçi sınıfı tarihinin en uzun direnişi sürmektedir. Direnişi anlatmadan önce fabrikanın kuruluşuna kadar inmek gerekiyor.

Fabrikanın patronu Muhittin Ekiz, İzmirde küçük bir yağ işletmesinin sahibi olan babası Hüsnü Ekiz'in ölümü üzerine küçük işletmenin başına geçiyor. Muhittin Ekiz bütün burjuvalar gibi sermayesini arttırmaya girişiyor. Gümrük indiriminden yararlanarak günde 100 ton zeytinyağı işleyebilecek kapasitede Alfa-Laval rafine tesisi ithal ederek bu tesisi kurdu. Gerek bu tesisleri kurmak için gerekse işletme için Garanti Bankası, Vakıflar Bankası, Öğretmenler Bankası ve Akbank kredi musluklarını açtı. Ekiz, kendi düşüncesine göre yurtdışına ambalajlı yağ ihraç edecek ve iç piyasaya zeytinyağı, sabun ve sabuntozu satarak servetine servet katacaktı. Lakin evdeki pazar çarşıya uymadı zira Türkiye'nin zeytinyağı ihraç edebilmesi Amerika'nın soya yağı ihracatı ambargosu ile karşı karşıya kalıyordu. Dünya piyasalarında altın değerinde olan zeytinyağı, Türkiye zeytinyağı söz konusu olunca, Amerika'nın ambargosu ile kendi sınırları içinde tutuluyordu. Ne var ki iyi bir iş adamı olan Muhittin Ekiz, bir iki parti ambalajlı zeytinyağını İtalya'ya ihraç imkanını bulmuştu. Amerika hem dış pazarlarda zeytinyağı piyasasını yüksek tutmak için bizim zeytinyağı ihracatımızı engelliyordu. Hem de Türkiye'ye zoraki soya yağı sokarak, dahilde nebati yağ üretimini artırarak zeytinyağının üretimini engelliyordu. Bu bakımdan elinden gelen her türlü engeli çıkarmaktan kaçınmıyordu. Bu konuda GOMEL'lerin zeytinyağı skandalına asla tesadüf gözüyle bakmamak gerekir ve Ekiz firmasının iflası da bu konuda tek olay olmayıp Kırlangıç, Buğdaycı v.b gibi zeytinyağı firmalarını da hatırdan çıkarmamak gerekir.

Bunu böylece açıkladıktan sonra Ekiz'de oynanan banka oyunları ile direnen işçilere karşı tutumun gelişmesine bakalım.

Ülkemizde emperyalizmin doğrudan yada dolaylı yoldan kontrol ve denetimi altında bulunan bankalar Ekiz'e kendi musluklarını alabildiğine açtılar. Örneğin sadece Garanti Mankasının açtığı kredi 65. milyon ki bu bankanın Amerikan emperyalizminin ülkemizdeki en büyük işbirlikçisi Koç'un denetimine geçtiği bellidir. Daha sonra da ihracat olanaklarının azalmasıyla Ekiz ürettiği malları satamaz duruma düştü. İflasa sürüklendi. 1976 Mayısında iflasa sürüklenen Fabrikada üretim durduruldu. İşçilere yarım ücret ödenmeye başlandı. İşveren bu arada fabrikadaki stokları kaçırdı. Ağustos ayının sonunda da işçilere artık ücret ödemeyeceklerini bildirdi.

Ekiz işçileri, yarım ücret aldıkları üç aylık dönem boyunca, birtakım girişimlerde bulunmuşlardı. Fakat bu girişimlerden herhangi bir sonuç alamadıkları gibi durumlarını açıklığa kavuşturacak bir bilgi de edinememişlerdi. Başlangıçta kararsızdılar, ne yapacaklarını bilmiyorlardı.

Emperyalizm ve işbirlikçi kapitalistler kontrol ve denetimleri altındaki bankalar kanalıyla fabrikayı ele geçirmeye çalışıyorlardı. Ekiz işvereni de bir yandan banka borçlarından kurtulmak, diğer yandan da işçileri tüm haklarından mahrum etmek için uğraşıyordu. Partisiz devrimciliğin moda olduğu günümüzde, Ekiz işçileri partili devrimcilerin öncülüğüyle bu gerçeği görerek 28 Ağustos 1976 günü direnişe geçtiler. İşverenin işçilere ve bankalara olan toplam borcu fabrikadaki makina ve malların değerinden daha fazla olduğu anlaşıldı. İşçiler ilk tedbir olarak fabrikanın giriş ve çıkışını kontrol altına alarak makinaların ve malların kaçırılmasını önlediler. Bornova İş Mahkemesine başvurarak ihtiyati tedbir kararı koydurdular. İşçiler yeddiemin olarak fabrikayı teslim aldılar.

Daha sonra ihbar-kıdem tazminatı, ücret, ikramiye, yıllık ücretli izin alacakları için her işçi adına dava açıldı. İşveren işçilerin alacaklarını inkar etti. Gerçekler sergilenince işçilerin alacaklarını kabul etmek zorunda kaldı. Şimdi ise işçilerin alacaklarını çıkarmak için hesapları inceliyeceğini söylüyor.

Mahkeme dışındaki gelişmeler ise şöyle: Patron faizlerini dondurmak ve diğer borçlarını erteleme planını uyguluyor. Önce Garanti bankasından sonra en büyük alacaklı olan Vakıflar Bankasından işe başlanıyor. MSP yönetimindeki Vakıflar Bankası önce, «faizi hayır kurumlarına harcıyoruz» gerekçesiyle karşı çıkıyor. Ancak üst düzeydeki görüşmelerle faizi donduruyor.

Bunu çözümleyen işveren, alacaklı üreticilere alacaklarını hisse senedine çevrilerek, şirket haline getirilecek fabrikaya ortak olmalarını kabul ettiriyor. Sorun gelip Garanti Bankasında düğümleniyor. Garanti Bankası da 65 milyonluk en büyük alacaklı olarak kurulacak şirkete ortak olacaktır. Bu aşamada iş bitmiyor. İşçilerin alacaklarını ödemek ve fabrikayı üretime geçirmek için krediye gerek var. Garanti Bankası bu krediyi vermeyi reddediyor. Garanti Bankasının amacı fabrikayı ele geçirmektir.

Bu arada işçilere fabrikanın açılması halinde üçbuçuk milyon lira tutarındaki kıdem tazminatlarından vezgeçmeleri, söyleniyor. Ancak direniş halindeki işçiler şimdiye kadar alamadıkları haklarını alıncaya kadar direnişi sürdüreceklerini söylüyorlar.

EKİZ DİRENİŞİNİN 6. ayının sonunda durum bu.

Bu durumda neler olabilir? Ya kredi sorunu çözümlenir işçilerin hakları ödenir ve fabrika üretime açılır. Ya da iflasa gidilerek fabrika satışa çıkarılır.

Her iki çözümde de işçiler 6,5 milyon lira tutan alacaklarının tümünü almakta kararlı. Bu kararlılıkla direnişin 7. ayına girdiler.

Birçok çevrede şu soru soruluyor: Nasıl oldu da Ekiz İşçileri altı ay direnebildiler ve direnmeye devam edebiliyorlar? Buna şöyle cevap verenler var: Fabrikada üretim yapılmıyor, üretim yapılmayınca direniş 6 ay da sürer 6 yıl da. Bu görüş tamamen yanlıştır. İşçilerin mücadele azmini hafife almaktır, sınıf bilinci unsurunu unutmakdır. Üretim yapılmıyor ama kır gezintisi de değildir yapılan. Bunca zaman çözülmeden, dağılmadan mücadele sürdürülmektedir. Ve o işçilerki 6 aydır tek kuruş maaş almadan direnebilmişlerdir ve direnme azimlerini yitirmemeyi öğrenmişlerdir. Direnişi böylesine hafife alan iddialar «güreşi çayır kenarından seyredenlerin» iddiasıdır. Çünkü onlar küçük burjuva çevrelerde lafazan devrimcilikle, büyük devrimci pozlarda dolaşırken, işçi sınıfına kendi asıl sorununu anlatmakta beceriksiz kalmışlardır. İşçi sınıfının karşısına masa başı devrimciliği ile gelince sudan çıkmş balk durumuna düşmüşlerdir. İşçi sınıfına inememişlerdir.

Bugün işçiler söyle demektedir: «Biz MİSK'e bağlı sendikacılığın oyununa getirilmiş işçilerken; bizi o durumdan bugünkü bilinç düzeyine yükselten başlıca etken Türkiye Emekçi Partili arkadaşların doğru önderliğidir.

Bugün şuna kesinlikle inanıyoruz ki; İşçi sınıfının ve tüm emekçilerin kurtuluşu, kendi öz örgütünün öncülüğünde devrimci mücadelesinde olacaktır. Yaşasın İşçi Sınıfının Birlik ve Dayanışması! Yaşasın Ekiz İşçilerinin Şanlı Direnişi! Kahrolsun Amerikan Emperyalizmi ve İşbirlikçileri! Yaşan Tam Bağımsız ve Gerçekten Demokratik Türkiye Mücadelemiz! (Halkın Kurtuluşu Gazetesine Açık Mektup'dan)

Öğrenci Gençliğin Teorik Eğitimi Üzerine

Türkiye devrimci hareketi bugün büyük bir dağınıklık ve aynı zamanda ideolojik kargaşa içindedir. Bunun nedenleri arasında 1971'de hareketin yenilgisi, kadroların hapis, kaçaklık, gibi durumlar yüzünden yeni kadrolarla ve kitle ile bağının kopması, açık faşist dönemde teorik yayınların yasaklanması hareketin henüz rayına oturamaması gibi nedenleri sayabiliriz. Tüm yenilgilerden sonra doğal olan dağınıklık devrimci hareketin etkin biçimde anti-emperyalist demokratik mücadele vermesini engellemekte ve bu durumdan kazançlı çıkan sınıf düşmanları olmaktadır. Bu ortamda kariyerizm, yeni teori keşifleri, ustaları aşmak, (!) şablonculuk, üstesinden gelinmesi gerekli hastalıklar olarak çeşitli çevrelerde sergilenmektedir. Bu duruma tepki gösteren iyi niyetli devrimcilerin öğrenme, araştırma istekleri ortaya çıkmıştır. Ancak bu iyi niyeti grupçuluk, kariyerizm düşünceleriyle alt edilmeye çalışılmıştır.

Öğrenci gençliğin demokratik kitle örgütü olduğunu iddia eden örgüt yöneticileri bilimsel sosyalizmin temel klasikleri rafa kaldırarak, teorik eğitim yerine kendi reçetelerini iyi niyetli öğrenci gençliğe aşılamaya kalkışmışlardır. Ya da «okumak için vakit yok, çok iş var» diyerek teorik eğitimi reddetmişlerdir. Bu tutumlar tipik çocukluk hastalıklarıdır ve devrimini gerçekleştirmiş ülkelerde de geçmişte yer yer ortaya çıkmıştır. Örneğin Dimitrov kendi ülkesinde ortaya çıkan bu tipler için şöyle demektedir: «Birçokları okumak için vakit yok, çok iş var diyorlar. Bu doğrudur. Fakat tamamı ile doğru değildir. Çalışmalar öyle örgütlendirilmelidir ki militanlarımız sayı bakımından çok olmayan, fakat ideolojik silâh ile donanmaları için gerekli olanı, onların yaratıcı çalışmaları için gerekli olanı okuyabilsinler.» Ama okumaya zaman bulunduğu durumlarda da marksist teorinin öğretilmesi yerine gençliğe şablonluğun ve oportünizmin reçeteleri şifa yerine verilmekte böylelikle gençlik içinde marksizme ters akımların varlığını sürdürmeleri mümkün olmaktadır.

Bu sorunun çözümü gençliğin bilimsel sosyalist eğitimin gereğine inanmasıdır. Böyle bir eğitim mutlaka gerçekleştirilmelidir. «Eğitim hakkında çok konuşuyoruz. Fakat bu alanda oldukça az çalışıyoruz» denebilir. Ancak bu sorunu çözümlemek üzere ortaya koymak bile, geç kalmış da olsa, bir aşamadır.

Toplumuzun en duyarlı kesimi olan gençlik kitlesini doğru eğitimden geçirmek, teorik olarak iyi silâhlandırmak, teori ile pratiği bütünleştirmeyi sağlamak yükümlülüğündeyiz. Yoksa marksologlar yetiştirmek değildir niyet. Teori ve pratiğin diyaletkik birliğini kavrayan genç kadrolar yetiştirdiğimiz an çok mesafeler aşmış olacağız.

Ve o zaman daha kararlılıkla Deniz Gezmişin başkanı olduğu DÖB'ün kitlelere benimsettiği;

«BİZ PROLETER DEVRİMCİLERİ OLARAK,

AMERİKAN EMPERYALİZMİNE VE İŞBİRLİKÇİLERİNE KARŞI,

SAYIMIZIN AZLIĞINA DÜŞMANIN ÇOKLUĞUNA BAKMADAN,

YILMADAN, BIKMADAN, USANMADAN

MEYDANLARDA, FABRİKALARDA, KIRLARDA

SONUNA KADAR

SAVAŞACAĞIMIZA ANT İÇERİZ.»

Yeminimi yeniden kitlelere hakim kılabileceğiz!

BAĞIMSIZ TÜRKİYE

OKU! OKUT!-ABONE OL!-ABONE BUL!

DAĞITIMINDA GÖREV AL!

SORUNLARINI İLET!

BAĞ KUR!

CHP Ve Siyasal Cinayetler

Amerikancı faşist MC iktidarının, kurulduğundan beri, bütün çabası, açık faşizme geçişi tezgahlamaya çalışmak oldu. Çünkü, MC iktidarının başını çeken AP dahil, hiç birinin seçimle tek başına iktidar olabilme şansı yok. Bu güne değin, Amerikan emperyalizminin ve işbirlikçisi sınıfların temsilcisi olarak sandıklardan tek başına çıkabilen AP'nin artık bu durumunu yitirdiğini, 1973 seçimleri herkese anlattı.

Artık, seçimlerde, sandıktan tek başına çıkmaya aday gibi görünen tek parti, CHP'dir. Kendisinin «demokratik sol» bir çizgi izlediğini savunan CHP bu çizginin ürünü bazı reformist sloganlarla, egemen sınıfları bir ölçüde endişelendirmiştir. Bugün, bu endişeler, CHP'nin gayretleriyle geniş ölçüde giderilmiş olsa dahi, egemen sınıfların gönlü yine de kırk yıllık adamları Demirel'den ya da olanak hazırlanırsa 12 Mart benzeri açık faşizmden yanadır.

1973 seçimlerinden bu yana, ABD Emperyalizmi ve işbirlikçilerinin gönlünde yatan aslan, üç aşağı-beş yukarı, budur. Bu yüzdendir ki, AP'nin başını çektiği MC iktidarının kurulduğu günden beri, temel işleri açık faşizmi tezgâhlamaya çalışmak olmuştur.

Bu tezgâhın en önemli parçasını, birbirini izleyen, ve çok defa siyasi havayı oldukça gerginleştiren, kasıtlı cinayetler oluşturmuştur.

Tezgâh, açık faşizmle sonuçlandığı takdirde, iktidar olabilme şansını kesinlikle yitirmek durumunda kalacak olan CHP 12 Mart faşizminden bu yana temsil ettiği kitlenin antifaşist tutumunu kendi ölçüleri içinde, gösteregelmiş olmakla birlikte, MC iktidarının tertibi siyasal cinayetler karşısında aktif bir tavır almamakta adeta direnmiştir.

CHP'nin tutumu bugüne değin, esas olarak, «bana dokunmayan yılan bin yaşasın» biçiminde olmuştur. Antifaşist saflarda yer alan CHP'nin bu tutumu, siyasal aymazlıktan başka birşey değildir. Çünkü yılanın eninde sonunda kendine de dokunacağı açıktır.

Geçtiğimiz hafta, Ahmet Ağaoğlu adında bir genç, Ülkü Ocaklı faşist katiller tarafından öldürüldü. Ahmet Ağaoğlu CHP üyesiydi ve

(Devamı 15. Sayfada)

DEVRİMCİLERİN GÖREVİ DEVRİMLERDEN YANA OLMAKTIR.

Pekin Çizgisinin Eleştirisi

Biz Pekin çizgisinin savunucuları derken Çin Halk Cumhuriyetinin bugünkü dış politikasının çıkarlarını Türkiye devriminin çıkarlarına yeğ sayan çevreyi kasdediyoruz. Çin, iç çatışmalarla dolu tarihinin, önemli bir aşamasından geçmekte olan büyük bir ülkedir. Çin'de yer alan iç çatışmaların nereye varacağı şimdiden kestirilemez. Ancak biz Çin Halk Cumhuriyetinin ve onu yöneten partinin eninde sonunda ABD'nin başını çektiği emperyalizme karşı dünya devrimci hareketi saflarındaki doğal yerini alacağına, yani Çin'in büyük devrimini gerçekleştirdiği ve sosyalist kuruluş yolunda ilk adımlarını attığı yıllardaki Çin gibi, tüm dünya devrimcileri için bir esin kaynağı olacağına ve kaçınılmaz olarak Çin'in bugünkü emperyalizmin yedek gücü durumuna düşmüş olan doğa dışı dış politikasını terk edeceğine inananlardanız.

Bugünkü Pekin çizgisinin bağnaz savunucusu durumunda olan çevre için, özellikle Halkın Sesi ve Aydınlık dergilerinin görüşlerini benimseyenler için aynı iyimserliği artık taşımıyoruz. Bunlar için en lehte söylenebilecek şey, Çin politikasında olumlu yönde bir değişikliğin meydana gelmesi sonucu bunların doğmacılıklarını sürdürerek daha doğru bir çizgiyi savunur duruma gelmelerinin olanak dışı olmadığını söylemektir.

Diyalektiğin en önemli unsurlarından biri olan zaman ve mekan unsurunu hiç hesaba katmadan, alınan örneklerin sınıfsal niteliğini göz önünde tutmadan Marks'dan, Engels'den, Lenin ve Dimitrov'dan alıntılarla süslemeye çalıştıkları yazılarında bunlar özetle şu tezi savunuyorlar: Bugün dünyada üç kamp vardır. Birinci kampta iki «süper devlet», ABD ve «Rusya» var. İkinci kampı AET ülkeleri ve Japonya oluşturuyor. Üçüncü kampı ise Vietnam'dan Türkiye'ye kadar, Kuzey Kore'den Pinochet'nin Şili'sine, Şahın İran'ına kadar uzanan bir ülkeler topluluğu oluşturmaktadır.

ÜÇ DÜNYA TEORİSİ YANLIŞTIR :

Daha ileri gitmeden bu ünlü üç dünya teorisi üzerinde kısaca duralım: Bir sosyalist ülke olan Sovyetler Birliğini kendisi ile ittifak halinde bulunan öteki sosyalist ülkelerle birlikte emperyalist dünyanın basını çeken ABD ile aynı kampa koymak, saçmalıktır. Üç dünya teorisini ileri sürenler ABD ile SSCB arasında silâhlı çatışmanın kaçınılmaz olduğunu da iddia ediyorlar. Yani onlara göre birinci dünya er geç dalaşacak olan zıt kardeşleri içermektedir.

İkinci Dünya yani AET ülkeleri ve Japonya az çok türdeş bir bütünü oluşturuyor. Bu grubun içinde eksik olan ABD'dir. Çünkü ABD üretim ilişkileri bakımından, sınıf mevzilenmesi bakımından Japonya'dan ya da Batı Avrupa'nın gelişmiş kapitalist ülkelerinden farklı bir durumda değildir. Doğru bir sınıflandırma ancak ABD'yi içeren bir sömüren emperyalist ülkeler sınıflandırması olabilir. Japonya'da olsun Batı Avrupa ülkelerinde olsun ekonomiye hükmeden emperyalist tekeller, çok uluslu şirketler geniş ölçüde Amerikan hissedarlarının denetimindedir ve bunların gerçek uyrukluğu çok kez Amerikandır. Amerikan tekellerinden tecrit edilmiş bir Batı Avrupa ekonomisi ya da Japon ekonomisi düşünülemez. Esasen bütün gelişmiş emperyalist ülkeler ittifaklarla birbirine bağlıdır. Bu ülkelerin istihbarat örgütleri bile CİA ile iç içe çalışmaktadır. ABD'yi bu kamptan ayırmak ve Japonya ile Avrupanın emperyalist ülkelerine kendilerinde mevcut olmayan erdemler yakıştırmak çok yanlış sonuçlara götürür, nitekim öyle olmaktadır.

Elbette ki, emperyalist ülkeler arasında da çelişkiler vardır. Ve bunları hesaba katmak gerekir. Ancak bu çelişkilerin mutlaka bir yanda ABD öte yanda öteki emperyalist ülkeler arasında olacağını ve emperyalist dünya içinde başı çekmekte olan ABD'nin tecrit olunacağını sanmak yanlıştır. Emperyalist ülkeler kampındaki iç çelişki şu ya da bu emperyalist ülke arasında ağırlık kazanabilir ve olasıdır ki bunlardan bir kesimi ABD ile ittifak durumunu sürdürürken bir başka kesimi bu ittifakla çelişme durumuna gelebilir.

Üç dünya görüşüne göre Üçüncü Dünyayı oluşturan ülkeler emperyalist dünya sistemi

içindeki sömürülen ülkelerle, başarılı bir ulusal kurtuluş savaşı verdikten sonra sosyalizm doğrultusunda ilerlemekte olan ülkelerden, yani akla karadan oluşmaktadır. Böyle bir üçüncü dünyanın varlığını savunmak gerçeklere tam ters düşen, ötekilerden de daha büyük bir saçmalıktır. MC iktidarı Türkiye'sini, Şahin İran'ını, Aramco'nun Suudi Arabistan'ını, Pinochet'in Şili'sini, Sunharto'nun Endonezya'sını, bütün bu emperyalist sömürü ve baskı altında çeşitli biçimlere bürünen anti-demokratik iktidarlarca yönetilen ülkeleri bir Kuzey Kore ile, bir Vietnam'la, hatta bir Cezayir ile aynı sepete koymaya kalkışmak, emperyalizme satılmış hainleri emperyalizme karşı savaşta dünya halklarına örnek olmuş halk liderleriyle bir tutmak devrimcilik iddiasında bir kimse için acınacak bir durumdur.

Ama daha da acıklısı bu görüşün Doğu Avrupanın halk demokrasilerini Rus imparatorluğunun birer sömürgesi saymasına karşılık hakiki ABD sömürgelerini «Üçüncü Dünya»nın birer parçası sayması ve «Üçüncü Dünya»yı da dünyanın temel devrimci gücü olarak kabul etmesidir. Yani ABD'nin sömürgesi yoktur ama halk demokrasileri, birer Rus sömürgesidir. Bu «üçüncü dünya» ikinci dünya ile ittifak kuracak (ya da onu tarafsızlaştıracaktır) ve iki dünya birlikte birinci dünyaya yani iki «süper» devlete yüklenecekler dünya devrimini gerçekleştirecekler. Ama saçmalık burada bitmiyor : bir yandan da iki «süper» devlet arasında bir nükleer savaşın kaçınılmaz olduğu iddia ediliyor.

DÜNYADAKİ GERÇEK MEVZİLENME

Bu gün dünyada gerçek durum şudur: Dünya'da iki kamp var. Bir yanda sömüren ve sömürülen ülkeleri içeren emperyalist dünya öte yanda emperyalist dünya pazarının dışında bulunan sosyalist ülkeler kampı. Yöneticileri kabul etsin etmesin Çin Halk Cumhuriyeti de bu kampın içindedir. Ve bu yöneticilerin Pinochet'lerle Mobutu'larla kurmak istedikleri bağlar, doğa dışı dış politikalarının bir belirtisidir. Bu politikanın tam fiyasko ile sonuçlanması kaçınılmazdır. Emperyalist dünya kendi içinde belli başlı iki kampa bölünmüştür : sömüren ülkeler, sömürülen ülkeler. Sömüren emperyalist ülkelerin başı ABD'dir. ABD emperyalizmi aynı zamanda emperyalist dünyanın jandarmalığı görevini yüklenmiş bulunuyor. Dünya ölçüsünde faşizmin, gericiliğin baş kışkırtıcısı ABD emperyalizmidir. Savaş kışkırtıcılığı da ABD emperyalizminin vazgeçilmez niteliğidir. Çünkü bu ülkenin ekonomisinin ayakta durması dünyada yer yer savaşların sürmesine bunalımların birbirini izlemesine bağlıdır.

Emperyalist dünya sistemi içindeki sömürülen ülkeler türdeş bir bütün oluşturmaz. Bunların içinde faşizm ve en yoğun sömürü altında bulunan uydular var. Brezilya gibi. Endonezya vb. gibi. Buna karşılık dünya kapitalist pazarı içindeki bağlarını sürdürmekle birlikte, ulusal bağımsızlığı doğrultusunda önemli mesafeler almış bulunan ve sosyalist dünya ile güçlü bağlar kurmuş olan ülkeler de var. Örneğin Cezayir gibi, Irak gibi. Emperyalist dünya sistemi içinde ki sömürülen bir ülkenin gerçek siyasî ve iktisadi bağımsızlığa kavuşması, ancak emperyalizmi toprağından kovmakla, ülke içindeki emperyalizmin işbirlikçisi asalak sınıfları etkisiz duruma getirmekle yani emperyalist dünya sisteminden çıkarak bağımsız ve gerçekten demokratik bir ülke durumuna yükselerek sosyalizme yönelmekle mümkündür.

Budur dünyadaki gerçek mevzilenme. Ve bunun dışında ak koyunla kara koyunu bir tutan üç dünya teorisi saçmalığı ancak halkların bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin baltalanması sonucunu veren hedef şaşırtmalarına götürür.

«NE AMERİKA NE RUSYA» SLOGANI ALDATMACADIR

Pekinciler yalnızca «süper devlet» sınıflandırmasıyla Sovyetler Birliği ile baş emperyalist Amerika'yı aynı kefeye koymakla kalmıyorlar, bu ikisi arasında bir tercihleri de var. Tercihleri ABD emperyalistleridir. Özetle, şöyle diyorlar: ABD'de emperyalisttir ama gerileyen emperyalisttir, bu bakımdan o kadar tehlikeli değildir, oysa SSCB yayılan, ilerleyen emperyalizmdir. Bu bakımdan en tehlikeli olan odur ve Türkiye, coğrafya durumu gereği, bu en tehlikeli emperyalistin **«doğrudan doğruya saldırı tehdidi»** altındadır. «Üstelik bir dünya savaşı tehlikesi hızla yükselmekte ve Rusya'nın Türkiye üzerinde baskı ve tehdidi her alanda şiddetlenmektedir. Bu şartlar altında yurt savunması meselesi» bizim meselemizdir... (Aydınlık Sayı 72)

Bu nitelikte açıklamalardan sonra «Ne Amerika Ne Rusya!» sloganlarının samimi olmadığı açığa çıkıyor. Eğer en tehlikeli düşman Sovyet-

ler Birliği ise ve Türkiye bu en tehlikeli emperki bu son iki deniz geçitinin kıyılarını elinde bulunuyorsa, besbelli ki Türkiye bu en tehlikeli düşmanla tek başına baş edemiyeceğine göre müttefikler arayacaktır. Ve SSCB ile baş edebilecek güçte tek müttefik olsa olsa ABD olabilir. Hem hazır NATO içinde Türkiye ABD ile askerî ittifak ilişkileri kurmuş bulunmaktadır. Ekonomisi, politikası kültürel hayatı ABD emperyalizminin denetim ve etkisi altındadır. O halde yapılacak şey, bu ittifakı daha da güçlendirmek ve doğrudan doğruya saldırı tehdidi altında bulunduğumuz emperyalist düşmana karşı durmaktadır.

En tehlikeli emperyalist SSCB'dir diyen kimsenin ağzında «Ne Amerika Ne Rusya» sloganı bir aldatmacadır. Bunlar yasak savmak için Amerika'dan da söz ediyorlar. Nitekim yayınlarında ABD emperyalistlerini eleştirmekten dikkatle çekinmektedirler. Hiç değilse bu eleştirilerinin dozunu asgaride tutmaya özen gösteriyorlar.

İşi AET'yi, hatta NATO'yu açıkça savunmaya kadar vardırmışlardır. Üstü örtülü bir şekilde Akdeniz'de, Orta-doğuda, ABD emperyalizminin çıkarlarını savunmaktadırlar. «Akdeniz Akdenizlilerindir!» diyorlar. Buna bir kimsenin itirazı olamaz. Elbetteki Akdeniz, Devletler Hukuku kurallarına uymak koşulu ile Akdenizlilerindir. Bütün dünya denizleri herkesten önce o denizlerde kıyıları olan ülkelerin olmalıdır. Ama hemen ardından «Boğazları Sovyet Savaş Gemilerine kapayalım» diyorlar. Ancak Cebeli Tarık için, Süveyş için bir şey demiyorlar. Besbelli ki bu son iki iki deniz geçitinin kıyılarını elinde tutan emperyalist uydusu iktidarların ne Süveyşi ne de Cebeli Tarık'ı Amerikan savaş gemilerine kapamaya niyetleri yok. Bu durumda Türkiye'nin boğazları Sovyet savaş gemilerine kapamasını önermek «Akdeniz bir Amerikan gölü olsun», «Altıncı Filo Akdeniz'in tek hakimi olsun» demeye eşittir. Akdeniz'de Sovyet filosunun Altıncı Filo ve siyonist İsrail karşısında bir denge sağlaması bu bölgedeki anti-emperyalist güçlerin, özellikle Arap halklarının ulusal kurtuluş haraketinin yararına bir durum yaratmaktadır. Bu dengenin ABD emperyalistlerinin lehine bozulmasını savunan kimse, dolayısıyla bölgedeki ulusal kurtuluş hareketlerine karşı çıkmış, emperyalizmi ve siyonizmi destekler duruma düşmüş olur.

BUNLAR MAOCU DEĞİL WAN ÇİN-WEYCİDİR

Bugün Türkiye'de SSCB'yi en tehlikeli emperyalist, doğrudan doğruya saldırıya hazırlanan emperyalist ilân edenler aynı zamanda «Mao Tse Tung Düşüncesi»ne sahip çıktıklarını iddia ediyorlar. AET'ye, NATO'ya karşı açık ya da üstü örtülü olumlu tutumlarını mazur göstermek için de Çin tarihinden paralel durumlara işaret ediyorlar. 1930'larda Çin'e Japon emperyalistlerinin saldırısı üzerine, Çin komünistleri nasıl ikincil düşman olan Batı emperyalistlerinin adamı Şang Kay Şek ile ortak düşmana karşı savaşmak üzere ittifak kurdularsa biz de öyle yapmalıyız demeye getiriyorlar.

Diyelim ki Sovyetler Birliği de iddia ettikleri gibi emperyalist bir ülkedir. Diyelim ki bu ülkede Büyük Ekim Devrimi yapılmamıştır. Diyelim ki bu ülkede Bolşevikler iktidara gelmemiş ve ülkeyi Lenin yedi yıl, Stalin'de otuz yıl yönetmememiştir. Diyelim ki bu gün Rus imparatorluğunu Romanof hanedanından bir çar halâ yönetmektedir. Bu varsayım doğru olsa bile, bu günkü koşullarda Rusya'ya karşı Batı emperyalistleriyle ittifak öneren kimse Mao Tse Tung'un değil Japon emperyalistlerinin kuklası Wang Çin-Wey'in ihanet politikasını savunmuş olur. Bilindiği gibi, Wang Çin-Wey denen hain Batı emperyalistlerini baş düşman ilân ederek, Japon işgal bölgesinde bir kukla hükümet kurmuş kişi idi..

Kimdir bugün Türkiye'de durumu Japonlarınkine benzeyen emperyalist ülke? Hangi emperyalist ülkenin Türkiye toprağında saldırgan askerî üsleri var? Hangi emperyalist tekeller Türkiye ekonomisi üzerinde egemen durumdadır? 12 Mart faşist darbesini tezgahlayan CİA hangi emperyalist ülkenin casusluk örgütüdür? Herhalde Rus çarlarının değil? Evet bunlar «Maocu» değildirler, bunlar Wang Çin-Wey'cidirler. Eğer iddia ettikleri gibi Maocu olsalardı, Mao'nun ve onun başında bulunduğu partinin Büyük Çin Devrimi koşullarında yaptığı gibi hedef şaşırtmazlar, emperyalist düşmanı doğru saptarlar ve olanca güçleriyle Türkiye'yi vesayeti altında tutan ABD emperyalizmine karşı savaşanların safında yerlerini alırlar. Eğer gerçekten Mao'cu olsalardı Mao Tse Tung'un 1920' lerde, 1930'larda, 1940'larda, 1950'lerde yaptığı gibi dışardan hazır devrim reçeteleri beklemeden, her türlü doğmatizmden uzak kalarak bağımsız ve yaratıcı bir tutumla proleter devrimci teoriyi kendi toplumlarının gerçeklerine uygulayanların saflarına katılırlardı.

YA İÇ POLİTİKALARI?

Pekin çizgisi bağnazlarının bu NATO'cu AET'ci tutumları iç politikaya nasıl yansımaktadır? SSCB'yi ve bu ülkenin başında bulunduğu sosyalist ülkeler kampını baş düşman saydıklarını ve ABD emperyalizmine karşı çıkışlarını özünde göstermelik olduğunu gördük. ABD emperyalizmini yeğ saymakla kalmıyorlar bu emperyalizmin yerli işbirlikçisi burjuvaziyi ve toprak ağalarını da Amerikan emperyalizmi ile kader birliği durumunda olan ve emekçi halkımızın baş düşmanı bu iki sömürücü sınıfın emperyalizm ile çelişki halinde olduğunu vehmediyorlar ve işbirlikçi kapitalistlere ve toprak ağalarına karşı ABD emperyalistlerine karşı davranıldığından bile daha ılımlı davranılmasını öneriyorlar.

Şöyle diyorlar: «İki süper devletle Türkiye hakim sınıfları arasındaki çelişkileri derinleştirmeye çalışan bir siyaset izliyoruz. İşbirlikçi burjuvazi ve toprak ağaları devrimimizin düşmanı olmakla beraber, onlarla iki süper devlet arasındaki çelişkilerden de yararlanıyoruz. Türkiye'deki çeşitli olaylar göstermektedir ki, ABD emperyalizmi ile işbirlikçileri arasında, Rus sosyal emperyalizmi ile ABD işbirlikçileri arasında çelişmeler vardır. (...) ABD emperyalizmi ile işbirlikçileri arasındaki bağlar gittikçe daha çok zayıflamaktadır. Bütün bu çelişmelere dayanarak (...) işbirlikçilere karşı yürüttüğümüz mücadelede dahi, iki süper devleti azami ölçüde tecrit etmeye, baş düşman olarak onları almaya özen gösteriyoruz.» Bu çok ince (!) politikaları gereği MC iktidarının Orta-Doğuda Filistin ve Arap halklarının yanında yer alan tutumunu, üçüncü dünya ülkeleriyle bağları güçlendirmesini, ABD denetimini zayıflatan tedbirlerini, Sovyetler Birliğine karşı savunmayı güçlendirecek tedbirleri vb. olumlu karşılamaya devam edeceklerini söylüyorlar. (Aydınlık sayı 64)

Yani «en tehlikeli emperyalist» olan SSCB'ye karşı ABD emperyalizmini yeğ sayacaksın. Onunla NATO içinde ittifak durumunu dolambaçlı bir dil ile savunacaksın, ve üstelik Amerikancı işbirlikçileri kapitalistleri ve toprak ağalarına karşı tutumun, dolayısıyla onların MC iktidarına karşı tutumun daha da olumlu olacak. MC iktidarının Orta-Doğuda Filistin ve Arap halklarının yanında yer aldığı, üçüncü dünya ülkeleriyle bağları güçlendirdiği yalanını yayacaksın ve bu yalana dayanarak MC iktidarını desteklediğini söyleyeceksin. MC iktidarının ABD denetimini gerçekten zayıflatan tedbirler aldığı iddiası da gerçeğe aykırıdır. Burada tek doğru işbirlikçi kapitalistlerin ve toprak ağalarının iktidarının Sovyetler Birliğine karşı, emperyalistlerin denetiminde askerî tedbirler aldığı yolundaki sözlerdir. Bu gerçekten böyledir. Çünkü işbirlikçi iktidarlar, NATO ülkeleri arasında en büyük askerî gücü seferber halde tutmakla kraldan fazla kralcı olduklarını kanıtlamışlardır.

Bu çevre işbirlikçi iktidarların emekçi halkımızın çıkarlarına tam anlamıyla ters düşen ve özünde yalnızca Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkelere yönelik olmayıp Orta-doğu halklarının bağımsızlık mücadelesini de özellikle hedef alan böyle bir politikayı desteklemekle kalmıyorlar, kendileri de bu konuda katkıda bulunuyorlar, öneriler ileri sürüyorlar. «Türkiye'nin yeni çarlara karşı radar dinleme sisteminin güçlendirilmesi sadece emperyalist saldırgana karşı bir tedbirdir. (...) (Kuzey) limanlarımızın savunulması da bütünü ile halkın yararına olacak bir tedbirdir.» diyorlar. Ve Rus sınırına mayın döşenmesini öneriyorlar.

İşi buraya kadar vardırmışlardır. Bu AP ile, MHP ile ittifaka kadar varacak bir gidiştir. Keskin solcu lafazanlık, yazıların bilimsel sosyalizmin ustalarından alıntılarla süslenmesi kimseyi kandıramaz. «Sosyal emperyalist» terimini sık sık kullanıyorlar. Nedir Lenin'in kullandığı anlamıyla sosyal emperyalizm? Kendi ülkenin burjuvazisi ile ittifak kurarak saldırı savaşlarını kışkırtmaktır, bu cins savaşları desteklemektir. Bu grubun yaptığı da bundan başka şey değildir. Yani «Sosyal emperyalist» sıfatı tıpa tıp kendi durumlarına uyar. «Sosyal şöven»de öyle. Bu gidişle pek yakında Pekincilerin Turancı sloganlarını benimsediklerini de göreceğe benzeriz.

SOVYET KREDİLERİ SORUNU

Türkiye'de ABD emperyalizminin hegemonyası askerî, siyasî, ve kültürel bakımlardan o kadar belirgin, o kadar göze batar bir haldedir ki, Pekinci çevre kasıtlı olarak sorunun bu yönleri üzerinde durmamakta, bunları gözlerden gizlemeye çalışmaktadır. Çünkü açıktır ki Türkiye'de SSCB'nin askerî, siyasî ve kültürel hegemonyasından söz eden kimse gülünç duruma

düşer. Bu çevrenin son zamanlarda diline pelesenk ettiği konu Sovyet kredileridir. Sovyet kredileriyle yapılan sanayi alt yapısı alanındaki yatırımlardır. Bunlar sanki gerçek durumu bilmiyorlarmış gibi, Türkiye'de «Sovyet yatırımları»ndan söz ediyorlar (Aydınlık sayı 64), Türkiye'de Sovyet yatırımı diye bir şey yoktur. Ama ABD ve öteki Batı emperyalist ülkeler tekellerinin ortağı bulunduğu, denetlediği birçok sanayi ve ticaret alanları vardır. Bu alanlar Türkiye ekonomisinde tayin edici rol oynarlar. Aydınlık dergisi bunları önemsemiyor ve aslı olmayan Sovyet yatırımları iddiasını ileri sürüyor.

Olan şudur: Sovyetler bazı sanayi alt yapı tesislerinin kurulmasında Türkiye'ye yüzde 2.5 faizle krediler açmışlardır. Bunlar devletten devlete açılan kredilerdir. Devletin katıldığı bu alt yapı sanayi tesislerinin kurulmasında Sovyetler ayrıca teknik yardımda da bulunmaktadırlar.

Devletten devlete kredi açmak başka şeydir, yatırım başka şey. Krediyi veren vadesi gelince verdiği parayı faizi ile birlikte geri alma hakkına sahip olur. Ama yatırım yapan kurulan sanayi tesisinin sahibi, hissedarı olur. Örneğin lastik sanayiinde Üni-Royal'ın, Good-year'in, Pirelli'nin kurulan tesislere hissedar oldukları gibi. Örneğin otomotiv sanayiinde Renaut'un, Fiat'ın kurulan tesislerde hissedar oldukları gibi. Oysa Sovyet kredileriyle kurulan bir İskenderun Demir Çelik tesislerinde, ya da Seydişehir Aliminyum Fabrikasında yahut da bir İzmir Aliağa Rafinerisinde Sovyet hissesi diye bir şey yoktur.

Sovyetlerin açtıkları krediler karşılığında alacakları % 2,5'luk faiz son derece düşük, ancak masrafları karşılayan bir faizdir. Böylesine düşük bir faiz oranıyla Türkiye'nin sömürüldüğü iddia edilemez. Maksat, parana karşı en üstün faizi elde etmek olsaydı, yani faizcilik yaparak sömürmek olsaydı, Sovyetler dünya kredi piyasasında bundan çok daha üstün faiz oranları bulabilirlerdi.

Peki Türkiye'ye büyük krediler açmakla Sovyetlerin güttüğü amaç nedir? Bunlar iddia edildiği gibi hiçbir menfaat gütmeden açılan krediler değildir elbet. Böyle şey olamaz. Sovyetler Birliği Türkiye'de sanayi altyapı tesisleri kurulmak üzere kredi açmakla güttüğü amaç bu ülkenin emperyalist bloka iktisadi ve dolayısıyla siyasî bağımlılığını azaltmak böylelikle de güney komşusuyla kendisi arasındaki ilişkileri normalleştirmektir. Böyle bir gelişme Sovyetler Birliğinin çıkarınadır. Ama emperyalist bloka Türkiye'nin bağımlılığının azalması Türkiye emekçi halkının da çıkarınadır. Yani burada Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında bir çıkar birliği söz konusudur. Gerçekten Türkiye'nin tükettiği çeliği, alliminyum vb. kendisinin üretmesi bu sanayi ürünlerini, dışardan ithal etme zorunluluğunu, hiç değilse bir ölçüde, ortadan kaldırır. Bu da gerçek sanayileşme doğrultusunda ileri bir adımdır. Ayrıca bu cinsten gerçek sanayi tesislerinin kurulması, Lenin'in deyimiyle «her kurulan yeni fabrika sosyalizmin bir kalesi» olduğundan böyle bir gelişme eninde sonunda işçi sınıfının güçlenmesine ve dolayısıyla Türkiye'nin sosyalizm doğrultusunda bir ilerleme kaydetmesine yol açacaktır.

Bağımlı kapitalizm koşullarında ABD ve genelilkle Batı emperyalist kaynaklı koşullara bağlı kredilerle yapılan yatırımların gerçek sanayileşme doğrultusunda olmadığı artık iyice anlaşılmıştır. Son çeyrek yüzyıl içinde bu nitelikteki yatırımlar Türkiye'nin dışa bağımlılığını azaltmamış tersine katmerleştirmiştir. Türkiye'de ne kadar çok montaj ve ambalaj sanayi tesislerinin bacaları yükseldiyse ülke üzerindeki emperyalist tekellerin hegemonyası o ölçüde artmıştır. Türkiye'nin 3.5 milyar dolarlık dış ticaret açığının yüzde 90'ı aşkın oranda montaj sanaylinin tükettiği ithal malı ham madde ve ara malın ithalinden ileri gelmesi bunu kanıtlar. Bu bakımdan Sovyet kredi ve teknolojik desteği ile kurulan alt yapı sanayi tesislerini ötekilerle bir tutmamak gerek.

SORUNUN OLUMSUZ YANI

Bütün bunlar sorunun olumlu yanları. Olumsuz yanlar da var elbet. Sovyet yardımı işbirlikçi iktidarların yönettiği bir ülkeye yapılmaktadır. Bu krediler yüzünden işbirlikçi iktidarlar halk düşmanı politikalarının sebep olduğu iktisadi bunalımın etkilerinden bir ölçüde kurtulmakta, ferahlamaktadırlar. Yani Sovyet kredilerinin işbirlikçi iktidarları güçlendirme yolunda etkileri de vardır. Kredilerin bu olumsuz yanı gözden ırak tutulamaz. Ancak bütün etkenler hesaba katıldığında bizce olumlu yanlar ağır basar ve Sovyet kredileriyle Türkiye'de sanayi alt yapı tesislerinin kurulması emekçi halkımızın yararına bir gelişmedir. Yani olayların diyalektiği öyle denk getirmiştir ki, işbirlikçi iktidarların ülkeyi iflasa sürükleyen iktisadi politikaları bunları Sovyetler Birliğinden kredi ve teknik yardım almaya sürüklemiş ve bu kredi ve teknik yardımla kurulan alt yapı sanayi tesisleri uzun vadede Türkiye'nin iktisadi bağımsızlığını sağlamasına katkıda bulunurken bir yandan da krediyi alan işbirlikçi iktidarları zor durumlardan kurtarmıştır.

Ancak sorunun bütün bu çelişen yönlerine karşın, gene de proleter devrimcisi Sovyet kaynaklı kredi ve teknik yardıma karşı çıkamaz. Örneğin İskenderun Demir Çelik tesisleri Sovyet kredi ve teknik yardımı ile kurulmasın dedin mi, Türkiye şu anda kendi olanaklarıyla böyle bir tesis kuramıyacağına göre ya bu tesisin emperyalist kaynaklardan sağlanacak olan kredi ve teknik yardımla kurulmasını önermiş olursun, yahutta bu tesisin kurulmamasını ve ihtiyacın olan demir çeliğin emperyalist tekellerden ithal edilmesini savunmuş olursun. İkilem budur. Burada yurtseverce tercihin hangisi olduğu ortadadır.

BİR KIYASLAMA

Sovyet kredi ve teknik yardımını abartarak bu yüzden Türkiye'de Sovyetler Birliğinin etkinliğinin hızla geliştiği yolundaki iddia da gerçeklere aykırıdır. İşbirlikçi iktidarlar bu kredilerin Türkiye'nin bağımlı kapitalizm düzenini köklü biçimde değiştirecek boyutlara ulaşmaması konusunda dikkatli davranmaktadırlar. Başka türlüsü temsil ettikleri işbirlikçi sınıfların çıkarlarına ters düşerdi. Yalnızca devletten devlete verilen kredilerin kıyaslanmasıyla varılacak sonuçlar yanıltıcıdır. Emperyalist ülkelerle iktisadi ilişkilerde devletten devlete kredilerin hacmi önemsiz görünebilir. Ancak iktisadi ilişkilerin sadece bu yönünü gözönünde tutarak Türkiye'de emperyalizmin etkinliği konusunda doğru fikir edinemeyiz. Burada asıl önemli olan Türkiye'de egemen güç işbirlikçi sermayenin emperyalist tekellerle kurduğu bağlardır. Sovyetler Birliği ile ise iktisadi ilişkiler ancak devletten devlete olabilir. Bu sosyalist ülkede özel firmalar yoktur. Burada doğru bir kıyaslama ancak emperyalist kökenli tüm resmi ve de özel nitelikde iktisadi ilişkileri hesaba katmakla yapılabilir.

Biz burada bazı çevrelerin yaptığı gibi Sovyet yardımlarının Türkiye'de devlet sektörünü güçlendirmeyi amaç edinmesine karşılık ABD'nin ve öteki emperyalist ülkelerin kurdukları iktisadi ilişkilerde genellikle özel firmaları muhatap almalarına ve sistemli biçimde devlet sektörüne karşı özel firmalardan yana bir tutum benimsemelerine önem vermiyoruz. Türkiye'nin bağımlı kapitalizm düzeninde devlet sektörünün rolü işbirlikçi iktidarlar tarafından belirlenmiştir. Devletçiliğin azılı düşmanı yöneticiler tarafından yönetilmekte olan bu sektör genellikle kendisini durmadan zarar etmesi bahasına özel sektöre ucuz girdi sağlamaktadır.

BİZ DİYORUZ Kİ

Çin Halk Cumhuriyetindeki yönetimin eşyanın tabiatına ters düşen, giderek saçmalığa kadar varan dış politikası hakkında bizim söyleyeceğimiz Fidel Castro'nun dediklerinden uzun boylu farklı değildir. Castro şöyle diyor: «Çin'deki gelişmeler, devrim yolunu ilk izlemiş olan ülkelerde bile temel ilkelere bağlılıkta kusur edilmesi, kişilerin putlaştırılması, enternasyonalizmin terkedilmesi durumunda saçmalığa varan olayların ortaya çıkabileceğini gösteriyor. Böyle bir gelişme yüzünden ne fedakâr Çin halkı ne de devrimci bilinçlerini bu denli kanıtlamış bulunan Çin komünistleri suçlanamaz.»

Pekin çizgisinin yerli bağnazları için de söyliyeceğimiz özetle şudur : Herhangibir dış merkezi marksist eleştiri üstünde tutmak, bu merkeze yanılmazlık niteliğini yakıştırmak ve o merkezin günlük politika çıkarlarını Türkiye devriminin çıkarları üstünde tutma doğmatizmine düşmek sizi de, baş düşman saydığınız mülteci grubu doğmacılarını da kötü sonlara götürecektir ve götürmektedir. Bu tutumda olanlar çelişen etkenlerin bir sonucu, grup olarak varlıklarını bir süre için sürdürebilirler; ancak kendileri kaçınılmaz olarak Türkiye'nin proleter devrimci hareketinin dışında bulacaklardır. Ve devrimin değil, karşı devrimin bir yedek gücü durumuna düşeceklerdir. Türkiye proleter devrimci hareketine ve dolayısıyla Türkiye devrimine damgasını vuracak olan akım kaçınılmaz olarak her türlü doğmacılıktan uzak Türkiye gerçeklerine tüm insanlığın emrinde hazine olan bilimsel sosyalizmi bağımsız ve yaratıcı bir tutumla uygulamayı bilen Türkiye devriminin hakiki sahibinin Türkiye emekçi halkından başkası olamıyacağı gerçeğini aklından çıkarmıyan ve bu tutumuyla doğru devrimci çizgiyi temel ilkelere bağlı kalarak proleter enternasyonalizmi yolundan şaşmıyarak saptayabilen ve bu çizgiyi aynı yaratıcılıkla izleyebilen akımdır. Emperyalizmi karşısına almayan, proleter enternasyonalizmine ters

DÜSTAV

düşen, tüm dünyada ezilen halkların ABD'nin Jandarmalığını ettiği emperyalizme karşı ulusal kurtuluş hareketleriyle dayanışma ve çizgi paralelliği durumunda olmayan her tutum ve davranışın proleter devrimci saflarda yeri yoktur.

TERİMLER, KAVRAMLAR :

Emperyalizm Nedir? (III)

SÖMÜRGECİLİK VE YENİ SÖMÜRGECİLİK

Gerçek sömürgecilik kapitalizmle ve kapitalizmin emperyalist aşamasında dünyayı içine alan ölçülere varmış, sistemleşmiştir. Tarihsel süreci içinde üç aşama gösterir:

Birinci aşama, ilkel sermaye birikimi dönemindeki sömürgeciliktir. Bu dönem çok büyük zenginliklerin Batı Avrupa ülkelerine aktığı dönemdir. Bu dönemde Avrupa ülkeleri Asya, Afrika ve yeni bulunan Amerika toprakları üzerinde acımasızca, kıyıcılıkla büyük fetihlere giriştiler. Tüm dünya topraklarını paylaşmaya başladılar. Yağma, soygun, köle alım-satımı, toplulukların, kabilelerin yerlerinden edilmesi, sürülmesi, kırımı, savaşlar, serf ve kölelerin kırbaç altında çalıştırılması vb. yoluyla bu ülkelerin zenginlikleri gaspedildi. Amerika'nın altın ve gümüşü Avrupa'ya aktı, büyük sermayelerin birikmesini sağladı ve bu süreç kapitalist ilişkileri ve giderek kapitailzmin şekillenmesini sağladı. Kapitalizmin, nice acılara mal olduğunu, acımasızca sömürülen ve ezilen halkların kanı, canı üzerine kurulduğunu unutmamak gerekir.

Bu arada büyük coğrafya keşifleri, Batı Avrupa kapitalizmine büyük bir dünya pazarı sağladı. Avrupalılar buralara gidip yerleştiler. Devletleri, bunları korumak için ve sömürüyü kolaylaştırmak için askeri güçler gönderdi. Büyük sömürge imparatorlukları kuruldu. Devrimini «eşitlik, kardeşlik, özgürlük» sloganlarıyla yapan burjuvazi Asya'nın, Afrika'nın, Amerika'nın renkli halklarına insanlık hakkını bile tanımadı.

İkinci, tekeller-öncesi aşamada, yeni kapitalizmin yükselme aşamasında daha önce birikmiş olan sermayenin sanayi devriminin de sağladığı olanaklarla sanayie yatırılması, sanayi üretimini büyük bir hızla arttırdı. Bir, ham madde ve sürüm alanı sorunu çıktı ortaya. Beri yandan, yepyeni taşıma ve ulaştırma araçları gelişmiş, demir yolu kullanılmaya başlamıştı. Ticarette büyük bir hamle olmuştu. Böylece yağma, vurgun, çapulculuk yanında daha inceltilmiş bir sömürü biçimi kendini gösterdi: «Serbest değişim», sömürgelerle sömürenler arasında «serbest» alış veriş. Sömürgeler ve yarı sömürgeler, sanayileşmiş ülkelerin besin ve hammadde kaynağı ve sürüm pazarı haline geldiler. Sermayeciler ham hammeddeleri bedava gibi ucuza aldılar, metropollerde işledikleri mamul maddeleri sömürgelere sattılar. Sözüm ona uygarlık getirdikleri bu ülkelerde, köylüleri ve zanaatçıları yıkıma sürüklediler. Yerli sanayiin kurulmasına engel oldular. Buraları ekonomik olarak çökerttiler ve büsbütün bağımlı bir hale getirdiler. Sömürgelerin tüm halkı yoksullaştı, yalnız sömürenlerle sömüren halk arasında komisyonculuk yapan, ticaret (çok yerde liman) burjuvazisi yani «komprador» burjuvazi, elbette, bu yıkımın dışında kaldı. Sömürgelerden bu sömürünün yanı sıra zorla köle çalıştıran geniş plantasyon tarımı, bir başka yöntem olarak, uygulandı.

Daha önce de söylediğimiz gibi tekelci-kapitalizm evresinin yani emperyalizmin belirgin özelliği sermaye ihracıdır. Sömürge halklarının bağımsızlık mücadelesi, emperyalizmi sömürü yöntemlerini değiştirmeye zorlamıştır. Sömürü artık toplu tüfekli askeri işgale dayanmıyor. Ham maddeyi ucuza alıp, mamul malı pahalı satmak da arka plâna geçti. Artık sermaye ve teknoloji ihraç ediyorlar. Yani geri kalmış ve bağımlı ülkelerde yatırım yapıyorlar. Teknoloji (üstelik ileri teknoloji) diye kendi tapon modası geçmiş makinalarını geri ülkelere yutturuyorlar. İşletme bilgisi, üretim araçları veriyor, uzman yolluyor ya da geri ülke halkından uzman yetiştiriyorlar. Daha iyi bir işbirlikçi olan diye. Emperyalizmin geri kalmış ülkelerde kurduğu sanayi montaj sanayiidir. Ülkemizde de olduğu gibi. Sanayi ürününün her bir parçası dışarıdan gelir, çatar, kurar, paketlersin. Böylece ambalaj (paketleme) sanayiini de geliştirirsin. O kurulan montaj sanayiini ayakta tutmak için ülke dövizinin tümü gerekli ham madde ve ara maddelere gider. Bir yedek parça belâsı vardır. Elin kolun sım sıkı bağlanmıştır. Geri kalmış ülke-

akım dünya emperyalizminin Avrupanın sosyalist ülkelerine karşı saldırı hazırlıklarını hızlandırdığı bir dönemde gelişmektedir.

Bu bakımdan, Avrupa Komünizmi emperyalist kampa karşı - devrimci girişimlerinde olanaklar sağlamaktadır. Bu, aynı zamanda, Avrupa Komünizmi kangrenine tutulmuş olan partiler için olduğu gibi, uluslararası komünist hareketin geri kalan kesimi için de durumun ne kadar vahim olduğunu gösterir. Bu bakımdan Avrupa Komünizmine karşı tüm olanaklarla amansız mücadele verilmelidir. Bu mücadele tam anlamıyla etkin olabilmesi için Avrupa Komünizminin karşısında yer alan bütün şahıs, çevre ve örgütlerin ortak katkısı sağlanarak verilmelidir.

Karşılıklı Bağımlılık Ve...

(Baştarafı 16. Sayfada)

Türkiye'de devalüasyon yapıldığını bilmeyen var mı? Amerikan ambargosu ne zamandır yalnız dış politikamızın değil, savunmamızın da çıban başı. Amerika silâhı kesti mi, hele mavi boncuğu Ege'nin karşı kıyısındaki Yunanistan'a verdi mi başımız dertde, kıskıvrak bağlanmışız. Yatırımları kıs, diyor kısıyoruz, zam yap diyor yapıyoruz, taviz istiyor veriyoruz. Ya biz neyimizle ABD'yi baskı altına alabiliyoruz? Amerika bizim neyimize muhtaç? Fındıkları bizden almak zorunda olan başka birinin bir şeyine mi? Belki bir anlamda, gelecekteki bir savaşta, topun ağzına koymak üzere mehmetçiklerimize! Gerçekten gerçekçi bir interdependance!

Biz, bu interdependance'in «inter»ini bırakıp «dependace»ını yanı «bağımlılığı» almışız. Ve de ülkemizi işte içinde bulunduğumuz bu duruma getirmişiz. Şimdi, dışa bağımlılığın tüm unsurlarını yansıtan ekonomik, politik ve toplumsal yapımız karşısında, bağımlılığın karşılıklılığından söz etmek Türkiye halkı ile alay etmektir. Bu, bağımsızlık savaşımıza gölge düşürmeye yeltenmek demektir. Halkımızın bağımsızlık savaşımını küçümsemek kimsenin haddi değildir. Bu savaşım verilmektedir ve verilecektir. Bu savaşımı sistemli, programlı, örgütlü bir savaşım biçiminde yürütmek, ilk elde bunun koşullarını hazırlamak en ivedi görevdir. Mutlaka tüm sosyalist, demokrat yurtseverleri içine alacak en geniş güçbirliği oluşturulmalıdır.

Türkiye halkının varlığı ve geleceği Cumhuriyetin hiç bir döneminde görülmediği kadar, her yönden, ağır bir tehdit altındadır. Bir yandan yurtta kol gezen faşizm, bir yandan dayanılmaz hale gelen hayat pahalılığı ve yokluklar. İşte bunlar İnan'ın savunduğu karşılıklı-bağımlılık politikasının ve kendisinin de, enerji alanındaki kötü yansılarını adeta bir muhalefet partisi temsilcisi imiş gibi eleştirmek garabetine düştüğü teslimiyet politikasının mutlu (!) sonuçları.

Böyle bir durumda, yoksulluk ve her türlü güvensizlik içindeki büyük çoğunluk eli-kolu bağlı kalabilir mi? Elbette ki kalamaz. Hiç bir interdependance aldatmacası halkımızın bağımsızlık ve demokrasi uğruna mücadele azmini gevşetemiyecektir.

DEVRİMCİ HAREKETİMİZİN ELEŞTİRİSİ

(1961 - 1971)

MİHRİ BELLİ

EMEKÇİ YAYINLARI

Fiatı : 20 TL.

Adres : Ticarethane Sokak No: 12/7 - A

Sultanahmet/İST.

TERİMLER - KAVRAMLAR

KARŞILIKLI BAĞIMLILIK VE «BAĞIMSIZ TÜRKİYE»

Enerji konulu TV yayımında son yılların modası (yabancı kökenli) «interdependance» (karşılıklı-bağımlılık) kavramını Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanının resmî ağzından dinlemiş olsanız gerek.

Tepeden, küçümseyici gülümsemesiyle «siz ne anlarsınız?» diyordu Kâmran İnan «artık aşılmış bir kavramı», bağımsızlığı savunan, dünyadan habersiz, ileri Batı kültüründen nasiplenmemiş, sınırlı, bağnaz kafalara.

Neymiş? Artık yeryüzünde, ülkeler arasındaki her türlü alış veriş ve karşılıklı işbirliği öylesine gelişmemiş ki kendi kendine yeten hiç bir ülke yokmuş, hiç bir ülkenin bağımsızlığından söz edilemezmiş. (Tabiî bizimkinden de. Nerde kaldı tam bağımsızlık!) Her ülke bir başka ülkenin şu ya da bu ürününü gereksiyormuş. Biri ötekinden petrol alıyor, bir başkasına silâh ve makine satıyormuş örneğin, ve böylece...

Emperyalist Batı için doğru olabilir bunlar. Sorunun bilimsel açıdan nasıl konacağı bir yana, orada bile bağımlılığın karşılıklı olma niteliği ve özellikle her iki yanın bağımlılık oranları tartışabilir.

Kapitalizmin çoktan ulusal sınırları aşıp emperyalizm ile ve özellikle, son zamanlarda çok uluslu şirketleri ile tam kozmopolit bir niteliğe büründüğünü biliyoruz. Emperyalizmin tüm dünya pazarını elinde tutabilmesinin ve sömürüsünü dünya çapında sürdürebilmesinin bir koşulu bu. Ve emperyalizm bu koşulun ideolojik ortamını hazırlayacak, «interdependance» kavramını uygarlığın ve gelişmişliğin simgesi olarak yutturmaya çalışacaktır elbette.

Varsın emperyalist ülkelerin egemenleri kendi aralarında karşılıklı bağımlılıklarıyla öğünedursunlar. Onlar için çokuluslu bir şirketin örneğin Fransız şubesinden Amerikan şubesine transfer edilen fonlar sağ cepten sol cebe aktarılmış sayılabilir.

Ama dünya, Batı ülkeleri dedikleri emperyalist bloktan ibaret değildir? Tam tersine onların dışında daha başka koskoca dünyalar var. Ve bugün dünyanın kalbi Afrika'da atmaya başlamıştır. Afrika kıtası ise bağımsızlık savaşımlarıyla kaynayan koskoca bir belde. Yeryüzünde bağımsızlık savaşı veren ülkelerin insan sayısı, kuşkusuz emperyalist ülkelerde yaşayanlardan çoktur. Sömürülen dünyayı saran bağımsızlık ateşini görmezlikten gelmek batılı bir burjuva aydınına bile yakışmaz. Nerede kaldı ki ilk başarılı bağımsızlık savaşını verdikten sonra yeniden emperyalist dünya sisteminin ağlarına dolanmış yarı-bağımlı bir ülkenin insanına yaraşsın.

Hiç bir ülkenin dünyaya kapılarını kapıyarak, kendi kendine yeter bir yaşamı sürdüremiyeceği kuşkusuzdur. En azından ham madde ve dolayısıyla ürün çeşitleri üzerinde etken olan geolojik, coğrafî ve geleneksel özellikler buna olanak vermez. Ancak ülkeler arasındaki, karşılıklı kendi ülke çıkar ve gereksinimlerinin yönlendirdiği alış verişi, bu alış verişin eşit koşullar altında gelişmesini çok uluslu şirketlerin yeni Coca-Cola'sı «interdependance» ile karıştırmamak gerek.

Şu, karşılıklı-bağımlılığın 'karşılıklı' bölümüne ülkemiz açısından kısaca bir bakalım: Alalım. ABD'yi. Bizim ABD'nin silâhından tutun da petrolüne, buğdayına, her türlü araç gereçine muhtaç olduğumuzu bilmeyen var mı? Emperyalist para babalarının örgütü IMF'nin işaretiyle

(Devamı 15. Sayfada)